

Fladså Bro

Rapport for de arkæologiske undersøgelser forud for gensnoing af
Fladsåen ved Fladså Bro

NÆM 2004:129
KUAS FOR 2003-2122-0704
Storstrøms Amt 04-008820

Næstved Museum 2004

Fladså Bro

Rapport for de arkæologiske undersøgelser forud for gensnoing af Fladsåen ved Fladså Bro

NÆM 2004:129

KUAS FOR 2003-2122-0704

Storstrøms Amt 04-008820

05.04.12; Vester Egesborg Sogn, Hammer Herred, Storstrøms Amt (tidl. Præstø)

Stednavn: Fladså Bro

4-cm kort: 1512 III NV

Rapport for de arkæologiske undersøgelser forud for gensnoning af Fladsåen ved Fladså Bro

Indledning

I forbindelse med gensnoningen af Fladsåen vest for Fladså Bro blev der den 16. november 2004 udført en mindre arkæologisk forundersøgelse af området. Projektet, ledet af Storstrøms Amt ved Søren Madsen, indebærer, at den her kanallagte å på en knap 500 m lang strækning skulle føres tilbage til sin tidligere, snoede form, som det bl.a. kendes tilbage fra 1800-tallet. I den anledning aftaltes en forundersøgelse for at kortlægge de eventuelle arkæologiske interesser.

Området

Arealet ved det nuværende åforløb ligger i det tidligere åleje og er ganske plant. Ålejet omgives af let kuperet terræn stigende mod Mogenstrup Ås nordøst for det aktuelle område. På brinken umiddelbart nord for åstrækningen, blev der i 1994 udgravet et bopladsområde fra førromersk til tidlig romersk jernalder med bl.a. spor efter jernudvinding. Derudover er der tidligere gjort fund af forarbejdet flint i området, hvilket gav en formodning om, at der i forbindelse med anlægsarbejdet kunne findes bevarede bopladsrester fra stenalderen.

Undersøgelsen

Udover stud. mag. Anne Rosenberg Andersen deltog maskinfører Erling Jensen i undersøgelsen. Der blev med maskine gravet en række mindre sektioner/grøfter på tværs af de kommende snoning af åen således, at der ved hver af disse blev gravet minimum en grøft, der fungerede som en stikprøve. Det blev til i alt 18 grøfter, som anses for værende repræsentative i forhold til eventuelle forhistoriske eller historiske aktiviteter i området. For placering af grøfterne jf. plan i 1:1000.

Grøfterne

Grøft 1:

Længde: 3,5 m Dybde: 75 cm
Heterogent gråligt leret undergrund m. jernudfældning

Grøft 2:

Længde: 3,5 m Dybde: 1 m
Heterogent, mørkt gråt leret undergrund. Mange rødder og delvist komposteret materiale

Grøft 3:

Længde: 3,5 m Dybde: 1,5 m
Heterogent gråligt leret undergrund. Jernudfældning. Formodentligt nyere opfyld, bl.a. med moderne tagtegl.

Grøft 4:

Længde: 2 m Dybde: 50 cm
Heterogent gråligt sandet undergrunds ler m. jernudfældning

Grøft 5:

Længde: 4 m Dybde: 1 m
Heterogent grå-gult sandet undergrund m. jernudfældning

Grøft 6:

Længde: 4 m Dybde: 1 m

Lyst, heterogent grå-gult sandet undergrunds ler m. jernudfældning

Grøft 7:

Længde: 2,5 m Dybde: 40-50 cm

Lyst, heterogent grå-gult sandet undergrunds ler

Grøft 8:

Længde: 3 m Dybde: 50 cm

Lyst, heterogent grå-gult sandet undergrunds ler m. lidt jernudfældning

Grøft 9:

Længde: 2 m Dybde: 1 m

Heterogent grå-gult sandet undergrunds ler m. jernudfældning

Grøft 10:

Længde: 2 m Dybde: 60 cm

Heterogent grågult sandet undergrund ler m. jernudfældning

Grøft 11:

Længde: 3 m Dybde: 50 cm

Heterogent gråligt-hvidt sand m. sorte pletter efter rødder

Grøft 12:

Længde: 3,5-4m Dybde: 50 cm

Heterogent gråligt sand m. jernudfældning og formullet træ

Grøft 13:

Længde: 4 m Dybde: 115 cm

Stratigrafi: Muld (66 cm), sand (35 cm) og herefter sandet grus m. større sten (15 gange 15 cm).

Sandlaget er heterogent gråligt sand m. jernudfældning. Gruslaget er rødbrunt m. jernudfældning.

Denne grøft blev gravet dybere end de foregående for at se, hvor tykt det sandet lag var og hvad som lå under

Grøft 14 (ved Fladså Bro):

Længde: 4,5m Dybde: 1,7 m

I bunden fandtes her en "trævej" med en bredde på 1,5 m af store utilgjorte træstammer. Træet så meget friskt ud i snit. Datering er tvivlsom, da den kan være fra næsten alle tidligere perioder, dog var træet meget dybt placeret i et niveau, hvor vandet meget hurtigt piblede frem. Spørgsmålet er således om det fundne træ repræsenterer en vej/overgangssted eller om det er en del af den moderne tilretning af åen?

Grøft 15:

Længde: 2,5m Dybde: 50 cm

Heterogent grålig-gult undergrundssand

Grøft 16:

Længde: 3,5m Dybde: 50 cm

Heterogent grå-gult undergrundssand m. jernudfældning. Her var mange flintknolde i markoverfladen, men intet i grøften. Denne grøft er placeret ud for den tidligere lokaliseret jernalder boplads

Grøft 17:

Længde: 4 m Dybde: 1 m

Heterogent gråt gruset undergrundssand m. meget træ i fyld (eventuelt fra opfyldning af åen) samt moderne tegldræn. Igen meget naturligt flint i markoverfladen

Grøft 18:

Længde: 3,5m Dybde: 70 cm

Heterogent gråligt undergrundssand m. jernudfældning. Denne grøft er placeret ud for et mindre højtliggende plateau

Konklusion

Undersøgelsen viste at der i området, hvor åen fremover vil løbe kun fremkom meget få spor efter forhistoriske aktiviteter, formentlig forårsaget af, at de undersøgte områder alle ligger i det gamle åleje og ikke på brinker o.lign. hvor den forhistoriske bosættelse kan formodes placeret. Det eneste egentlige anlæg, der fremkom, var en mulig trævej/vad formentlig fra nyere tid (Grøft 14). Dette anlæg var dog så småt, at der stort set helt blev registreret ved forundersøgelsen og derfor ikke kræver yderligere undersøgelser. Næstved Museum anser hermed undersøgelseerne for afsluttet.

16. november 2004

Anne Rosenberg Andersen